

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Самодіяльний туризм» підготовки «Бакалавра», галузі знань «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм», за освітньою програмою 242 «Туризм».

Розробник:

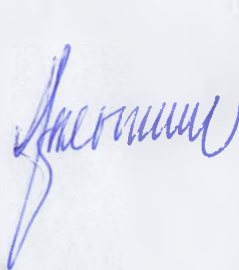
Гринасюк Анастасія Русланівна – асистент кафедри туризму та готельного господарства, кандидат географічних наук.

Рецензент:

Мельничук Михайло Михайлович – декан географічного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки кандидат географічних наук, доцент

**Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри туризму та готельного господарства
протокол № 1 від 30.08.2019 р.**

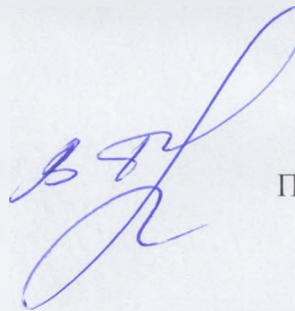
Завідувач кафедри
д. геогр. н., професор



Ільїн Л. В.

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією географічного факультету
протокол № 2 від 09.10.2019 р.**

Голова науково-методичної
комісії географічного факультету



Поручинський В. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	24 «Сфера обслуговування» 242 «Туризм» Освітня програма: Туризм Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 36 год.
		Лабораторні - год.
		Індивідуальні - год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 86 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Як навчальна дисципліна «Самодіяльний туризм» вивчається студентами підготовки «Бакалавра» за освітньою програмою «Туризм» на другому курсі відповідно до стандартів підготовки фахівців спеціальності 242 «Туризм»

Метою вивчення дисципліни є засвоєння знань щодо напрямів діяльності самодіяльної туристичної організації, її структурою та нормативно-правовими основами формування.

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- ознайомити студентів із нормативно-правовою базою створення та функціонування самодіяльної туристської організації;
- розглянути основні напрями діяльності самодіяльної туристської організації;
- сформувати знання про організацію та проведення спортивно-оздоровчого туристичного походу.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Після засвоєння програми курсу студенти повинні *знати*:

- загальні поняття та завдання самодіяльного туризму;
- нормативно-правові основи формування самодіяльної туристичної організації;
- особливості функціонування та організації діяльності самодіяльної туристичної організації;
- основні напрями діяльності самодіяльної туристичної організації;
- принципи організації та проведення туристичних змагань;
- методику категоріювання туристичних маршрутів;
- принципи роботи маршрутно-кваліфікаційної комісії;
- загальні вимоги до проведення туристичного походу.

Після засвоєння програми курсу студенти повинні *вміти*:

- розробляти статут самодіяльної туристичної організації;
- створювати туристичні маршрути;
- оформлювати документів для отримання дозволу в маршрутно-кваліфікаційній комісії.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	См. роб.	Консул.
Змістовий модуль 1. Створення та функціонування самодіяльної туристичної організації					
Тема 1. Створення та функціонування самодіяльної туристичної організації.	15	2	2	10	1

Нормативно-правові основи.					
Тема 2. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	4	8	1
Тема 3. Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія	15	2	4	8	1
Разом за модулем 1	45	6	10	26	3
Змістовий модуль 2. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами					
Тема 4. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами	20	2	6	10	2
Тема 7. Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході	19	2	4	12	1
Тема 8. Охорона здоров'я в туристичному поході. Критичні ситуації в туристичному поході та їх подолання	21	2	6	12	1
Разом за модулем 2	60	6	16	34	4
Змістовий модуль 3. Основні напрями діяльності самодіяльної туристичної організації					
Тема 7. Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	4	8	1
Тема 8. Екскурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	2	10	1
Тема 9. Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	4	8	1
Разом за модулем 3	45	6	10	26	3
Всього годин:	150	18	36	86	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

	Тема	Кількість годин
1.	Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні. 1. Самодіяльний туризм як вид спорту. 2. Перші туристичні секції України. 3. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.	9

	4. Особливості функціонування самодіяльних туристичних організацій в м. Луцьк.	
2.	Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації 1. Організація та проведення змагань з туристського багатоборства. 2. Види дистанцій з пішохідного туризму. 3. Види дистанцій з туристського орієнтування. 4. Види дистанцій з вело туризму. 5. Види дистанцій з гірського туризму. 6. Види дистанцій з лижного туризму. 7. Види дистанцій з водного туризму. 8. Види дистанцій спелеотуризму.	10
3.	Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія 1. Категорії складності маршруту і його визначальних перешкод. 2. Вимоги до походів 1–3 ступенів складності. 3. Вимоги до категорійованих маршрутів за протяжністю та тривалістю. 4. Видові класифікаційні вимоги.	10
4.	Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами 1. План організації й проведення туристського походу. 2. Методика вибору маршруту. 3. Розподіл обов'язків в туристичному поході. 4. Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху. 5. Пересування по воді. Долання водних перешкод. 6. Орієнтування на місцевості. Робота з картою і компасом.	10
5.	Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході. Охорона здоров'я в туристичному поході 1. Туристське спорядження. 2. Харчування в туристському поході. 3. Вода. Режим водоспоживання. 4. Медичні вимоги до учасника туристського походу. 5. Перша медична допомога. 6. Похідна аптечка.	10
6.	Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації 1. Класифікація масових туристських заходів. 2. Навчально-тренувальні комплекси. Туристські тренінги.	9
7.	Екскурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації 1. Поняття екскурсій, її функції й ознаки. 2. Перелік основних екскурсій та екскурсійних об'єктів України. 3. Навчання основам краєзнавства.	9
8.	Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної	10

	туристичної організації 1. Підготовка кадрів з організації та проведення туристських спортивних заходів. 2. Організація і планування туристично-краєзнавчої роботи в школах. 3. Участь у всеукраїнських масових туристсько-краєзнавчих заходах.	
9.	Основні принципи психологічної роботи в туристичній групі. 1. Основи психологічної роботи з групою. 2. Компаньйонство.	9
	Всього годин	86

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Нормативно-правові документи самодіяльної туристської організації.
2. Форми туристських об'єднань. Федерація спортивного туризму України.
3. Територіальні спортивні туристські клуби. Туристські і краєзнавчі гуртки та секції.
4. Основні завдання, права та обов'язки туристичного клубу.
5. Туристські маршрутно-кваліфікаційні комісії.
6. Основні організаційні форми роботи самодіяльної туристської організації.
7. Спортивний напрям діяльності туристських організацій.
8. Організація і проведення змагань з туристського багатоборства.
9. Організаційно-масовий напрям діяльності туристської організації.
10. Екскурсійно-масовий напрям діяльності туристської організації.
11. Навчально-методичний напрям діяльності туристської організації.
12. Підготовка та проведення туристського походу.
13. Види туристських походів, їх особливості.
14. Етапи підготовки туристського походу.
15. Зміст плану (програми) походу.
16. Цілі і задачі туристського походу.
17. Комплектація туристської групи.
18. Методика вибору маршруту.
19. Рольова структура туристської групи (лідер, провідник, блазень, дотепник, ентузіаст, споживач).
20. Спорядження та базування в туристичному поході.
21. Харчування в туристичному поході.
22. Психологічний клімат в туристській групі.
23. Елементи системи морально психологічної підготовки в спортивному туризмі.
24. Визначення і характеристика компаньйона. Види компаньйонства.
25. Критичні ситуації в туристичному поході. Втрата продуктів. Голод.
26. Критичні ситуації в туристичному поході. Втрата спорядження. Холод. Укриття.
27. Критичні ситуації в туристичному поході. Втрата води. Спека та спрага.
28. Аварійне спорядження та сигнал лиха.
29. Перша медична допомога в туристичному поході. Похідна аптечка.
30. Організація зльотів і змагань.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль/залік (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2	Модуль 3			100
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 5	Т 6	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	10	20	20	20	
1	2	4	6	2	6	4	1	4					

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамов В. В. Спортивний туризм: підруч. / В. В. Абрамов – Х. : ХНАМГ, 2011. – 367 с.
2. Булашев А. Я. Спортивный туризм: учебник / А. Я. Булашев. – Харьков: ХГАФК, 2009. – 332 с.
3. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм : навч. посіб. / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2009. – 304 с
4. Грицак Ю. П. Організація самодіяльного туризму : Навч. посіб. для студентів спеціальності «туризм». / Ю. П. Грицак. – Харків: Екограф, 2008. – 164 с.
5. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму / В. Д. Дехтяр. – К. : Наук. світ, 2002. – 202 с.
6. Дмитрук О. Ю. Спортивно-оздоровчий туризм : Навч. посіб. – 2-вид., перероб. та доп. / О. Ю. Дмитрук, Ю. В. Щур. – К.: «Альтерпрес», 2008. – 280с.

7. Иванова Н. В. Спортивно-оздоровительный туризм: общая туристская подготовка, техника и технология туризма : уч. пособие / Н. В. Иванова. – Самара : Самар. муниципальный ин-т упр., 2009. – 221 с.
8. Закон України «Про позашкільну освіту», 2000, № 46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
9. Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. – 334 с.
10. Кравчук Т. А. Теория и методика спортивно-оздоровительного туризма : уч. пособие. – Ч. I. – Изд. 2-е, перераб. и доп. В 2-х ч. / Т. А. Кравчук. – Омск : Изд-во СибГУФК, 2009. – 185 с.
11. Михайліченко Г.І. Організація туризму : опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів / Г.І. Михайліченко. – К. : КНТЕУ, 2011. – 141 с.
12. Мулик К. В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів : монографія / К. В. Мулик. – Х. : ФОП Бровін А.В., 2015. – 418 с.
13. Наказ «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи» від 02.10.2014 № 1124. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14#n20>
14. Організація роботи маршрутно-кваліфікаційних комісій навчальних закладів: методичний посібник. – К.: Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, 2015.
15. Писаревський І. М. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколюдна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с
16. Рудев І. М. Діяльність туристської самодіяльної організації : Навч. посіб. / І. М. Рудев. – Київ. – 2006. – 352 с.
17. Федорів О. Я. Гірськолижний туризм в Україні. Путівник / О. Я. Федорів 2008. – 106–110 с
18. Федотов Ю. Н. Спортивно-оздоровительный туризм : учебник / Ю. Н. Федотов, И. Е. Востоков ; под ред. В. А. Таймазова, Ю. Н. Федотова. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Сов. спорт, 2008. – 464 с.
19. Фокін С. П. Організація спортивно-оздоровчого туризму : метод. рек. для студ. / С. П. Фокін. – К. : КУТЕП, 2003. – 79 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

9. Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні.
10. Самодіяльний туризм як вид спорту.
11. Перші туристичні секції України.
12. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.

13. Територіальні спортивні туристські клуби. Туристські і краєзнавчі гуртки та секції.
14. Форми туристських об'єднань. Федерація спортивного туризму України.
15. Основні завдання, права та обов'язки туристичного клубу.
16. Нормативно-правові документи самодіяльної туристської організації.
17. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації.
18. Організація та проведення змагань з туристського багатоборства.
19. Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія
20. Категорії складності маршруту і його визначальних перешкод.
21. Вимоги до походів 1–3 ступенів складності.
22. Вимоги до категорійованих маршрутів за протяжністю та тривалістю.
- 23.
24. Видові класифікаційні вимоги.
25. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами
26. Види туристських походів, їх особливості.
27. Етапи підготовки туристського походу.
28. План організацій й проведення туристського походу.
29. Методика вибору маршруту.
30. Розподіл обов'язків в туристичному поході.
31. Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху.
32. Пересування по воді. Долання водних перешкод.
33. Орієнтування на місцевості. Робота з картою і компасом
34. Підготовка та проведення туристського походу.
35. Комплектація туристської групи.
36. Вимоги до формування туристських груп та учасників туристсько-спортивних походів
37. Вимоги до керівника туристської групи.
38. Обов'язки і права керівника туристської групи.
39. Обов'язки та права учасника туристської подорожі.
40. Рольова структура туристської групи (лідер, провідник, блазень, дотепник, ентузіаст, споживач).
41. Спорядження та базування в туристичному поході.
42. Харчування в туристичному поході.
43. Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході.
44. Охорона здоров'я в туристичному поході
45. Туристське спорядження.
46. Харчування в туристському поході.
47. Вода. Режим водоспоживання.
48. Медичні вимоги до учасника туристського походу.
49. Перша медична допомога.
50. Похідна аптечка.
51. Критичні ситуації в туристичному поході та їх подолання
52. Основні правила поведінки в екстремальних ситуаціях.
53. Психологічний аспект екстремальних ситуацій і катастроф.
54. Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації

55. Класифікація масових туристських заходів.
56. Навчально-тренувальні комплекси. Туристські тренінги.
57. Екскурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
58. Поняття екскурсій, її функції й ознаки.
59. Перелік основних екскурсій та екскурсійних об'єктів України.
60. Навчання основам краєзнавства.
61. Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
62. Підготовка кадрів з організації та проведення туристських спортивних заходів.
63. Організація і планування туристично-краєзнавчої роботи в школах.
64. Участь у всеукраїнських масових туристсько-краєзнавчих заходах.
65. Основні принципи психологічної роботи в туристичній групі.
66. Основи психологічної роботи з групою. Компаньонство.